

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KĘDZIERZYNIE-KOŹLU

*POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024-2026
POWIATU KĘDZIERZYŃSKO - KOZIELSKIEGO*

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	2
II. Analiza rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego.....	4
II.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	5
II.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	8
II.3.Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej.....	10
II.4. Wsparcie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo – wychowawczych, a także dzieci i młodzieży ze specjalistycznymi potrzebami.....	11
III. Diagnoza sytuacji opiekuńczej na terenie powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego.....	15
IV. Analiza SWOT.....	17
V. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2024 – 2026.....	18
VI. Cele i kierunki działania powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024-2026.....	19
VII. Źródła finansowania programu.....	30
VIII. Odbiorcy programu.....	30
IX. Realizatorzy programu.....	31
X. Monitoring i waluacja programu.....	31

I. Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej.

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski Uchwałą Rady Powiatu Nr XXVIII/262/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. przyjął Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023, który realizowany był przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu. W związku z upływem okresu obowiązywania Programu, należało opracować nowy dokument, który na bazie dotychczasowych doświadczeń uwzględnił organizowanie opieki i wychowania w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin a organizacją przez powiat pieczy zastępczej. Zgodnie z ww. ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Stąd też potrzeba opracowania powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej, który z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań nakreśli kierunki działań w perspektywie 3 lat, z uwzględnieniem środków finansowych koniecznych do ich realizacji. W programie położono nacisk na zadania wynikające wprost z ustawy (tj. zapewnienia pieczy zastępczej oraz udzielania świadczeń) oraz na działania profilaktyczne i międzyinstytucjonalną współpracę, których celem jest wyposażanie rodzin i wychowanków w kompetencje pozwalające im w przyszłości na funkcjonowanie poza systemem pomocy.

Do opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano: sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane z Głównego Urzędu Statystycznego, sprawozdania i informacje

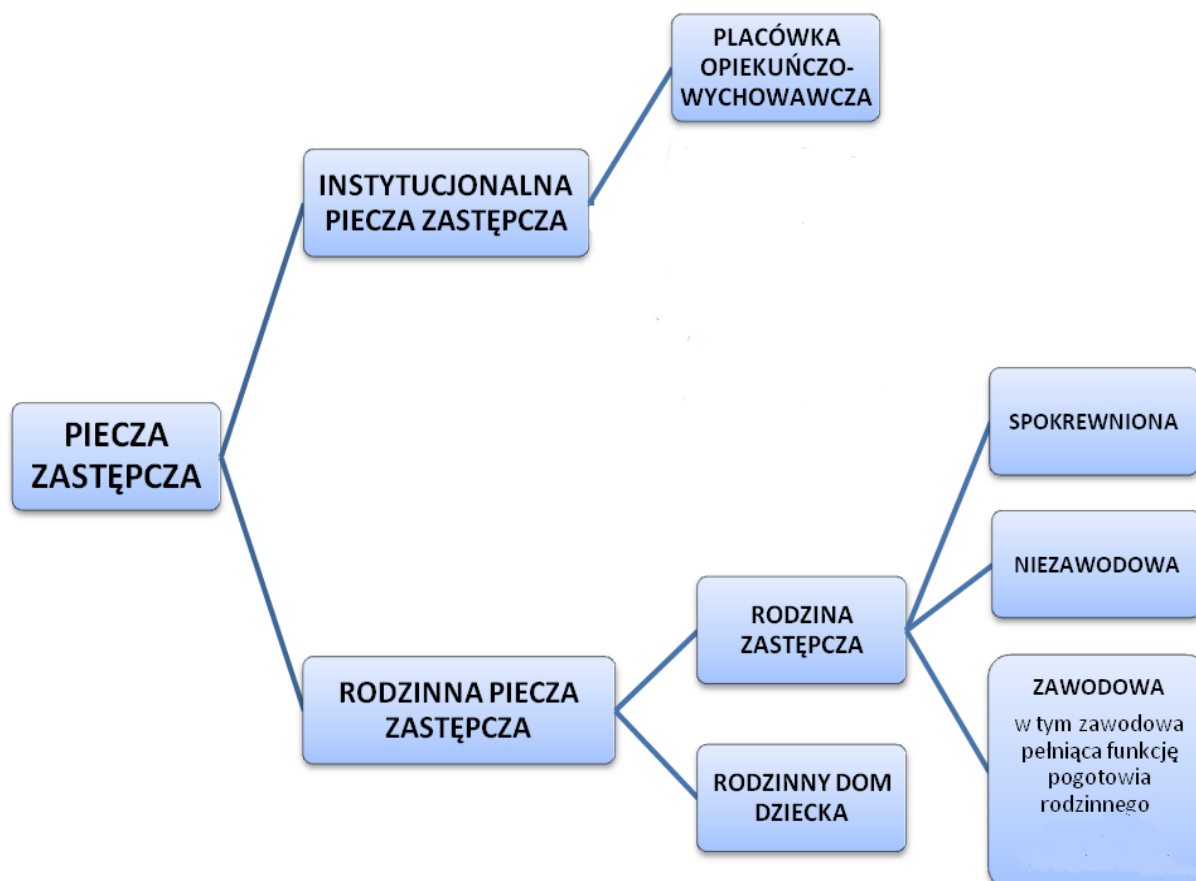
własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie -Koźlu oraz informacje przygotowane przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu oraz dane przekazane z Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu.

Działania uwzględnione w niniejszym Programie podejmowane i realizowane są w oparciu o:

- 1) Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konwencję o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku;
- 3) Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- 4) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 6) Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 8) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej;
- 9) Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2030.

II. ANALIZA PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU KĘDZIERZYŃKO - KOZIELSKIEGO W LATACH 2018-2020.

Schemat systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza, organizowana jest przez powiat i sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Wsparciem rodziny i systemu pieczy zastępczej zajmują się jednostki samorządu terytorialnego wykonujące zadania w tym zakresie, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne

placówki opiekuńczo- terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zgodnie z Zarządzeniem Starosty Kędzierzyńsko-Kozielskiego realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu. Rolą organizatora jest przede wszystkim podejmowanie działań na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz wspieranie osób podejmujących trud wychowania dziecka pozbawionego opieki ze strony rodziców naturalnych. Działania są ukierunkowane na kompleksowe podejście do problemów dziecka, rodziny zastępczej oraz rodziny biologicznej. Praca na rzecz dziecka, umieszczonego na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w pieczy zastępczej opiera się na zasadzie pomocniczości i dlatego w pierwszej kolejności podejmowane były działania mające na celu pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej, a jeżeli jest to konieczne umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej i podjęcie działań na rzecz powrotu do rodziny biologicznej, a jeżeli jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka.

II.1 RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Dziecku pozostawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziną zastępczą może zostać małżeństwo lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej. Osoby, które pełnią funkcję rodziny zastępczej powinny dawać rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej; mieć pełnię władzy rodzicielskiej; wypełniać obowiązek alimentacyjny (w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego; mieć pełną zdolność do czynności prawnych; być zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim i pozytywną oceną predyspozycji i motywacji sporządzoną przez psychologa. Rodzice zastępczy powinni zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

- a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,

b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,

c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

Rodziny spokrewnione - opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują członkowie rodziny dziecka, będący wstępnym (dziadkowie, pradiadkowie) lub rodzeństwem.

Rodziny niezawodowe - tworzone są przez małżeństwo lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, w tym przez osoby z dalszej rodziny lub też niespokrewnione z dziećmi.

Rodziny zawodowe tworzą małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinne domy dziecka – tworzą małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania określona w art. 80 ust 1 ustawy o w spieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ponadto, rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje także wynagrodzenie oraz świadczenia na utrzymanie kosztów utrzymania lokalu w którym prowadzona jest piecza zastępcza, mogą być również wspierane przez rodziny pomocowe, które sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 r.ż. do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowaniu dzieci zwany „dodatkiem wychowawczym”. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu RDD na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

W celu nakreślenia kierunku działań mających na ce rozwój rodzinnej

pieczy zastępczej w latach 2021 - 2023 poniżej dokonano analizy obszaru rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie Kędzierzyńsko – Kozielskim w latach 2021 – 2022

Tabela 1: Liczba rodzin zastępczych w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim w latach 2021-2023.

Rodziny	2021 r.	2022r.	2023 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	71	75	68
Rodziny zastępcze niezawodowe	33	33	29
Rodziny zastępcze zawodowe	11	12	11
Rodzinne domy dziecka	6	6	10
łącznie	121	126	118

Ogólna liczba rodzin zastępczych kształtowała się na podobnym poziomie. W 2021 r. funkcjonowały 121 rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, w 2022 r. ich liczba wzrosła do 122, ale w roku 2023 spadła do 118. Najliczniejszą grupę wśród wszystkich rodzin zastępczych stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione. W perspektywie omawianych lat liczba tych rodzin kształtowała się na zbliżonym poziomie i wynosiła w 2021 r. – 71, w 2022 r. – 75, a w 2023 r. 68 rodzin.

Kolejną grupę pod względem liczebności stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe.

W omawianym okresie ogólna liczba rodzin zastępczych zawodowych utrzymuje się na względnie stałym poziomie. W latach 2021 – 2022 również liczba rodzinnych domów dziecka się nie zmieniła, natomiast w 2023 roku rozwiązał się jeden rodzinny dom dziecka, a trzy rodziny zawodowe przekształciły się w rodzinne domy dziecka. wg stanu na koniec roku 2023 liczba rodzinnych domów dziecka wynosi 9, rodzin zastępczych zawodowych 8 (w tym 2 o charakterze pogotowia), 26 rodzin zastępczych niezawodowych i 64 rodzin spokrewnionych.

Tabela 2: Odływ dzieci z pieczy zastępczej w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim w latach 2021 – 2023

Rodzina	2021 r.	2022 r.	2023 r.	łącznie
Rodziny zastępcze spokrewnione	8	13	6	27
Rodziny zastępcze niezawodowe	8	6	3	17
Rodziny zastępcze zawodowe	4	2	2	8
Rodzinne domy dziecka	2	7	4	13
łącznie	22	28	15	

Spośród dzieci które opuściły w okresie 3 lat pieczę zastępczą:

- 15 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 15 dzieci zostało przysposobionych

Najczęstszą przyczyną opuszczenia pieczy zastępczej było uzyskanie przez wychowanków pełnoletności i rozpoczęcie procesu usamodzielnienia.

W latach 2021– 2023:

- 35 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze

Tabela 3: Napływ dzieci z pieczy zastępczej w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim w latach 2021 – 2023

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	łącznie
Rodziny zastępcze spokrewnione	11	10	9	30
Rodziny zastępcze niezawodowe	6	4	6	16
Rodziny zastępcze zawodowe	11	9	3	23
Rodzinne domy dziecka	9	8	2	19
łącznie	37	31	20	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

3.2.2 Liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej

W okresie od 2021 do 2023 roku ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych utrzymuje się na względnie stałym poziomie, systematycznie rośnie liczba dzieci umieszczonych w zawodowych formach pieczy zastępczej.

Tabela 4: Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2021- 2023.

Rodziny	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	87	91	82
Rodziny zastępcze niezawodowe	44	38	37
Rodziny zastępcze zawodowe	54	33	24
Rodzinne domy dziecka	47	53	78
łącznie	232	215	221

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

II. 2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘCZA

Zgodnie z podziałem wskazanym w art. 34 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej dzielą się na:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia, oddziaływań terapeutycznych. Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć bowiem charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Umieszczenie dziecka w całodobowej placówce następuje po wyczerpaniu wszystkich innych możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej przez osoby, które zajmują się pracą w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Podstawą do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego.

Na terenie powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego działają 2 placówki opiekuńczo - wychowawcze umieszczone w Koźlu, przy ulicy Skarbowej, którego obsługą zajmuje się Powiatowe Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych:

- Domu Dziecka nr 1 w Kędzierzynie - Koźlu, przy ulicy Skarbowej 8, typ socjalizujący przeznaczony dla 14 dzieci
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Kędzierzynie - Koźlu przy ulicy Skarbowej 8 a, typ interwencyjny przeznaczony dla 10 dzieci

Miesięczny koszt utrzymania wychowanka w placówce opiekuńczo - wychowawczej określany jest corocznie Zarządzeniem Starosty Powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie powiatu. Miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce Domu Dziecka nr 1 wynosił:

- w roku 2021 - 5 370, 75 zł.
- w roku 2022 - 8 335, 45 zł.
- w roku 2023 - 8 854, 53 zł.

Miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w Placówka Opiekuńczo -
Wychowawczej nr 2 wynosi:

w roku 2022 – 8 500, 88 zł

w roku 2023 - 11 245, 68 zł

W latach 2021 – 2023 ogólna liczba dzieci skierowanych do placówki opiekuńczo –
wychowawczej w Kędzierzynie-Koźlu wyniosła:

w roku 2021 - 5

w roku 2022 - 9

w roku 2023 - 14

W analogicznym okresie czasu z placówki opiekuńczo – wychowawczej odeszło:

w roku 2021 - 4

w roku 2022 - 7

w roku 2023 - 7

Odejście wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej najczęściej spowodowane
jest uzyskaniem przez nich pełnoletności i rozpoczęciem procesu usamodzielnienia, Spośród
18 wychowanków placówki którzy w ciągu 3 lat opuścili placówkę zaledwie 3 powróciło
do rodziny biologicznej.

II.3. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osoba usamodzielniana, to osoba opuszczająca po osiągnięciu pełnoletności rodzinę
zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną
placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na
podstawie orzeczenia sądu.

Osoby usamodzielniane mogą skorzystać z pomocy na kontynuowanie nauki,
usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków
mieszkaniowych i zatrudnienia, zapewnia się im również pomoc prawną i psychologiczną.
Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki i pomocy na usamodzielnienie osoba
usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie
pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika
powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu
osoby usamodzielnianej. Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz
o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu

zatrudnienia składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności: zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Tabela 5: Liczba wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej którzy opuścili pieczę zastępczą po 18 roku życia w latach 2021- 2022.

Rodziny	2021 r.	2022 r.	20203 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	6	6	5
Rodziny zastępcze niezawodowe	6	2	2
Rodziny zastępcze zawodowe	1	0	1
Rodzinne domy dziecka	1	5	0
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	3	7	5
łącznie	17	20	13

W 2021 roku z pomocy finansowej skorzystało:

Zagospodarowanie – 7 osób (w tym 3 osoby z placówki)

Usamodzielnienie – 8 osób (w tym 4 osoby z placówki)

Kontynuacja nauki – 56 osób (w tym 15 z placówki)

W 2022 roku z pomocy finansowej skorzystało:

Zagospodarowanie – 7 osób (w tym 3 osoby z placówki)

Usamodzielnienie – 11 osób (w tym 6 osób z placówki)

Kontynuacja nauki – 52 osób (w tym 12 osób z placówki)

W 2023 roku z pomocy finansowej skorzystało:

Zagospodarowanie – 15 osoby (w tym 5 osób z placówki)

Usamodzielnienie – 20 osób (w tym 5 osób z placówki)

Kontynuacja nauki – 34 osób (w tym 14 osób z placówki)

II .4. WSPARCIE RODZIN ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA, PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, A TAKŻE DZIECI I MŁODZIEŻY ZE SPECJALISTYCZNYMI POTRZEBAMI

W ramach wsparcia rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo – wychowawczych, a także dzieci i młodzieży ze specjalistycznymi potrzebami, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu podejmuje szereg działań, do których należy m.in.:

- zgodnie z art. 77 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu profesjonalizowania wsparcia rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka na ich wniosek obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2021 r, 2022 r. i w 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu zatrudniało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na umowę o pracę oraz 2 koordynatorów na umowę zlecenie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym samym czasie pod opieką jednego koordynatora przebywa nie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinny dom dziecka;

Każdego roku dla rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka organizowane są szkolenia, warsztaty i spotkania ze specjalistami z dziedziny rozwoju i wychowania dziecka mające na celu wzmocnienie, podnoszenie lub nabycie kwalifikacji. Wyżej wymienione szkolenia organizowane są zgodnie z ankietą, która na początku każdego roku kalendarzowego wypełniają rodziny zastępcze i prowadzący RDD, a która określa zgłaszane potrzeby szkoleniowe opiekunów i podopiecznych umieszczonych w pieczy, tak aby w jak największym stopniu odpowiedzieć na faktyczne zapotrzebowanie. Ponadto pracownicy PCPR którzy bezpośrednio współpracują z daną rodziną lub rodzinnym domem dziecka w miarę zdiagnozowanych potrzeb rodzin motywują je do uczestnictwa w danym szkoleniu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu w ramach grupy wsparcia będącej formą niespecjalistycznej pomocy wsparcia społecznego, w której członkowie świadczą sobie różnego rodzaju pomoc. W ramach grupy wsparcia rodziny otrzymują pożyteczne informacje, relacjonują własne doświadczenia związane z danym problemem, słuchają doświadczeń innych, doświadczają empatycznego zrozumienia oraz nawiązania kontaktów społecznych z osobami o podobnych doświadczeniach. Prowadzona dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w powiecie. Spotkania grupy dotyczą spraw związanych z problemami rodziny, które stanowią ryzyko jej destabilizacji.

W 2020 roku rodziny zastępcze mogły skorzystać z korepetycji on-line w ramach programu „Bliżej rodziny i dziecka – II edycja” w ramach środków unijnych. Ponadto wszystkie dzieci w wieku szkolnym, w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2020 roku w ramach programu „Bliżej rodziny i dziecka – III edycja” oraz „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19” otrzymały komputery i sprzęty multimedialne do nauki zdalnej.

W związku z przystąpieniem powiatu do II edycji projektu „Bliżej rodziny i dziecka” na lata 2018 – 2021 dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mogły skorzystać z zajęć socjoterapeutycznych, które realizowane były w dwóch grupach wiekowych: od 12 -do 15 lat oraz 15 – 19 lat. W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie aplikowało do III edycji programu „Bliżej rodziny i dziecka” obecnie oczekujemy na rozstrzygnięcie konkursu. W ramach projektu zaplanowano między innymi wyjazdy integracyjne dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, zajęcia edukacyjne dla dzieci w pieczy zastępczej oraz zajęcia rozwijające zainteresowania i pasje dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu zatrudnia 1 psychologa do obsługi rodzin zastępczych oraz 2 psychologów w ramach umów zleceń do wykonywania badań psychologicznych pod kątem motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – do których obliguje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka mogą również uzyskać pomoc i wsparcie psychologiczne, terapeutyczne w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy oraz Punkcie Interwencji Kryzysowej w Kędzierzynie – Koźlu gdy będzie taka potrzeba. Zapewniane poradnictwo ma na celu również zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. W miarę zgłoszonych, a także zaobserwowanych potrzeb, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej kierują rodziny i ich podopiecznych do innych specjalistów, jak np. pedagoga, psychiatry.

Ponadto, w PCPR w Kędzierzynie - Koźlu prowadzony jest ciągły nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka jest procesem, który trwa przez cały rok. Osoby ubiegające się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej mogą zgłosić się do pracowników socjalnych Działu Pomocy Rodzinie osobiście lub telefonicznie celem uzyskania informacji o obowiązującej procedurze oraz o warunkach jakie winni spełnić kandydaci. Pracownicy tutejszego Centrum przedstawiają wykaz dokumentów, jakie należy dostarczyć, nakreślają specyfikę funkcjonowania rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych lub prowadzących rodzinny dom dziecka oraz uświadamiają problemy dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. PCPR w Kędzierzynie – Koźlu promuje idee

rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym oraz buduje pozytywny wizerunek rodzinnej pieczy zastępczej m.in. poprzez: informacje na stronie internetowej na temat rodzicielstwa zastępczego, poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych oraz działań integracyjnych i promocyjnych podejmowanych przez Centrum, ogłoszenia w prasie lokalnej, organizację festynu z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.

W zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej, obecnie na terenie powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo - wychowawcze. Od wielu lat funkcjonuje Dom Dziecka nr 1 który uzyskał wymagany ustawą stan 14 wychowanków, tym samym osiągając standaryzację. Jednak z uwagi na konieczność zapewnienia w powiecie zaplecza do przyjęć interwencyjnych wskazane było otwarcie placówki o charakterze interwencyjnym. Funkcjonujące na terenie powiatu placówki opiekuńczo - wychowawcza zapewnia swoim podopiecznym całodobową, ciągłą opiekę i wychowanie oraz zaspokajanie ich niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych, a także zapewniają korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych oraz kształcenia. Wychowankowie integrują się ze społecznością lokalną, aktywnie uczestniczą w życiu społecznym, szkolnym oraz biorą udział w różnego rodzaju kółkach zainteresowań. Wychowankowie przebywający w placówkach opiekuńczo wychowawczych mają zapewnioną pomoc pedagogiczną i psychologiczną, uczestniczą w wyjazdach podczas ferii zimowych i wakacji letnich. Stworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej o charakterze interwencyjnym pozwoliło na sprawne zabezpieczenie miejsc dla dzieci w sytuacjach nagłych, zagrożenia życia i zdrowia, kiedy nie ma czasu na ingerencję Sądu Rodzinnego. Placówka interwencyjna zapewnia 10 miejsc, w okresie do 6 miesięcy od otwarcia wszystkie miejsca są zapełnione. W placówce przebywa obecnie 5 dzieci z terenu innych powiatów, które ponoszą pełną odpłatność zgodnie z ogłoszonym Zarządzeniem Starosty kosztem.

Każdy z usamodzielniających się wychowanków pieczy otrzymuje pomoc w postaci pracy socjalnej, dodatkowo w przypadku osób pobierających pomoc pieniężną z tytułu kontynuowania nauki, utrzymywany jest regularny kontakt ze szkołą. Osoby usamodzielniane mają również możliwość zamieszkania w mieszkaniu treningowym funkcjonującym na terenie powiatu. Mieszkanie treningowe dysponuje 3 miejscami w których pobyt może trwać do około roku.

III. DIAGNOZA SYTUACJI OPIEKUŃCZEJ NA TERENIE POWIATU KĘDZIERZYŃSKO – KOZIELSKIEGO

W celu dokonania diagnozy sytuacji opiekuńczej na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie - Koźlu wystąpiło do wszystkich ośrodków pomocy społecznej o dane niezbędne do dokonania analizy. Dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego wskazują, że w każdej gminie powiatu są rodziny objęte wsparciem asystenta. Ilość środowisk w poszczególnych latach objęte wsparciem gminy:

Kędzierzyn-Koźle

Dane zostaną uzupełnione po przesłaniu z jednostki

Bierawa

Zatrudnienie koordynatorów

2021 - 1 asystent (umowa o pracę)

2022 - 1 asystent (umowa o pracę)

2023 - 1 asystent (umowa o pracę)

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

2021 - 15

2022 - 16

2023 - 13

Liczba rodzin biologicznych w których pomimo wsparcia asystenta dzieci umieszczono w pieczy zastępczej

2021 - 2

2022 - 2

2023 - 1

Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objętych nadal wsparciem asystenta

2021 - 5

2022 - 10

2023 - 9

Cisek

Zatrudnienie koordynatorów

2021 - 1 asystent (umowa o pracę)

2022 - 2 asystent (1 x umowa o pracę, 1x umowa zlecenie)

2023 - 1 asystent (1x umowa o pracę, 1 x umowa zlecenie)

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

2021 - 9

2022 - 9

2023 - 12

Liczba rodzin biologicznych w których pomimo wsparcia asystenta dzieci umieszczono w pieczy zastępczej

2021 - 1

2022 - 0

2023 - 0

Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objętych wsparciem asystenta

2021 - 2

2022 - 0

2023 - 0

Pawłowiczki

Zatrudnienie koordynatorów

2021 - 1 asystent (umowa o pracę)

2022 - 1 asystent (umowa o pracę)

2023 - 1 asystent (umowa o pracę)

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

2021 - 15

2022 - 14

2023 - 13

Liczba rodzin biologicznych w których pomimo wsparcia asystenta dzieci umieszczono w pieczy zastępczej

2021 - 0

2022 - 0

2023 - 0

Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objętych

nadal wsparciem asystenta

2021 – 1

2022 – 0

2023 – 0

Polska Cerekiew

Dane zostaną uzupełnione po przesłaniu z jednostki

Reńska Wieś

Dane zostaną uzupełnione po przesłaniu z jednostki

W stosunku do większości z rodzin objętych wsparciem istnieje potencjalne zagrożenie odebrania dzieci i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Rodziny biologiczne wskazane przez ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu posiadają liczne problemy opiekuńczo – wychowawcze, takie jak: niewydolność wychowawcza rodziców, zaniedbywanie nauki, zagrożenia demoralizacją, nie realizowanie obowiązku szkolnego, złe warunki socjalno - bytowe, uzależnienia rodziców. Wspieranie rodziny powinno się opierać na eliminowaniu sytuacji, w których dziecko musi opuścić rodzinę pochodzenia, a tym samym na podejmowaniu działań profilaktycznych poprzez współpracę różnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Dlatego też na poziomie gminy niezbędne są działania zmierzające do wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Wprowadzenie systemu profilaktyki oraz współpraca różnych instytucji, które mają kontakt z dzieckiem ma na celu zwiększenie efektywności działań na rzecz rodzin wychowujących małych dzieci i przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych. Praca z rodziną może być prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej,
- grup wsparcia i grup samopomocowych

Dalsze wsparcie powinno zmierzać w kierunku rozszerzenia oferty dla dzieci ze specyficznymi potrzebami. Wskazują na to informacje od rodzin zastępczych, informacje otrzymywane z placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz dane uzyskane od pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczące liczby dzieci z niepełnosprawnością, z

syndromem FAS oraz leczonych psychiatrycznie. Na terenie powiatu nie funkcjonuje specjalistyczna zawodowa rodzina zastępcza, a liczba dzieci o specyficznych potrzebach przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z roku na rok wzrasta. Ponadto na terenie powiatu nie działa żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu specjalistyczno – terapeutycznego. Należy dokładać wszelkich starań aby następował dalszy rozwój wsparcia rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, dostosowany do potrzeb i oczekiwań opiekunów oraz dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej.

IV. ANALIZA SWOT

Analizę czynników zagrożenia dla realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej sporządzono za pomocą analizy strategicznej SWOT, polegającej na identyfikacji kategorii słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń instytucji działających w sferze pomocy społecznej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Istniejące zasoby rodzinnej pieczy zastępczej (rodziny spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna oraz rodzinny dom dziecka) ➤ Dostępność bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (usługi psychologiczne, terapeutyczne, prawne) ➤ Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji w sferze opiekuńczej rodziny zastępczej (szkolenia, warsztaty, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych) ➤ Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych w strukturach gmin ➤ Wsparcie rodzin zastępczych poprzez pracę koordynatora pieczy zastępczej ➤ Wykwalifikowana i doświadczona kadra pracowników zatrudnionych w instytucjach mających na celu wsparcie rodziny ➤ Funkcjonowanie instytucjonalnych jednostek na terenie powiatu i gmin (w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewniające opiekę dziecku) ➤ Organizowanie imprez integracyjnych na rzecz osób wymagających wsparcia ➤ Prowadzenie przez samorząd działań propagujących rodzicielstwo zastępcze ➤ Aplikowanie o dodatkowe środki z Unii Europejskiej i przystępowanie do programów konkursowych ➤ Współpraca instytucji zajmujących się osobami wymagającymi wsparcia ➤ Otwartość na zmiany przepisów prawnych o fundamentalnym znaczeniu dla rodzicielstwa zastępczego ➤ Adekwatne do potrzeb przygotowanie kadry w pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mała świadomość społeczna dotycząca problemu osamotnionych dzieci ➤ Niewystarczająca ilość osób chętnych do tworzenia zawodowych oraz niezawodowych rodzin zastępczych ➤ Brak koordynacji działań instytucji pomocowych ➤ Ograniczone środki finansowe na wzmocnienie funkcjonowania lokalnego systemu pieczy zastępczej w tym na zatrudnienie kadry pracowników, specjalistów mogących udzielić nieodpłatnie wsparcia rodzinie ➤ Obciążenie nadmiarem obowiązków pracowników pomocy społecznej ➤ Narastające problemy społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc, sieroctwo) ➤ Zbyt rozwinięta biurokracja na rzecz pracy z rodziną ➤ Ograniczone możliwości otrzymania mieszkania przez wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze ➤ Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych ➤ Niedostateczne wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców ➤ Mała liczba organizacji pozarządowych aktywnie działających w zakresie wsparcia osób potrzebujących ➤ Niski poziom zabezpieczenia dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych form spędzania czasu wolnego ➤ Niewystarczające przeszkolenie rodzin zastępczych w zakresie radzenia sobie z problemami wychowanków wkraczających w okres dojrzewania

V. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2024 – 2026

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ustalając limit rodzin zastępczych zawodowych nie chodzi o ustalenie wszystkich rodzin zastępczych zawodowych w danym roku, ale tylko tych rodzin zastępczych zawodowych, które powstaną na skutek zawarcia umowy z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki wskazane w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy. Określając niniejszy limit dokonano analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie kędzierzyńsko - kozielskim. Zasięgnięto informacji z gmin na temat liczby rodzin zagrożonych odebraniem dzieci. Wzięto pod uwagę przede wszystkim dobro dzieci pozbawionych opieki rodziców własnych, tak aby limit dostosować do potrzeb zapewnienia im profesjonalnej opieki, jak również do możliwości finansowych powiatu.

Przyjmuje się limit zawodowych rodzin zastępczych w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim na rok

2024 – 5 zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej

2025 – 5 zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej

2026 – 5 zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej

VI. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024 – 2026

Podobnie jak w programie na lata 2021– 2023, głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 pozostaje dalszy rozwój systemu pieczy zastępczej w powiecie z ukierunkowaniem na formy rodzinne.

Cele strategiczne i operacyjne, wskaźniki realizacji oraz zakładane rezultaty Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 przedstawiają:
Cel główny niniejszego programu to:

Skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej w Powiecie kędzierzyńsko-kozielskim ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.

1. Zapewnienie skutecznego wsparcia osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej.

Zadania do realizacji:

- a) Systematyczne zatrudnianie odpowiedniej liczby koordynatorów do spraw pieczy zastępczej zgodnie ze standardami określonymi w ustawie.
- b) Zapewnienie specjalistycznego wsparcia istniejącym rodzinom zastępczym i umieszczonym w nich dzieciom.
- c) Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych i pracowników PCPR.
- d) Wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych.

2. Tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Zadania do realizacji:

- a) Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnej pieczy zastępczej.
- b) Prowadzenie stałego naboru na rodziny zastępcze
- c) Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej dzieci w pieczy zastępczej.
- d) Określenie limitu rodzin zawodowych na dany rok.

3. Integracja działań powiatu i gminy w rozwiązywaniu problemów społecznych

celem zmniejszania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w związku z poprawą funkcjonowania rodziny biologicznej .

Zadania do realizacji:

- a) Systematyczna współpraca z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodzinnymi, pracownikami socjalnymi, sądem rodzinnym, szkołami, specjalistycznymi poradniami.
- b) Wypracowanie zintegrowanego systemu wspierania rodzin w sytuacjach zagrażających odebraniem dzieci i umieszczeniem w pieczy zastępczej.

4. Skuteczne przygotowanie pełnoletnich, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej do samodzielności.

Zadania do realizacji:

- a) Udzielanie rzeczowego i finansowego wsparcia wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- b) Utworzenie i prowadzenie mieszkania usamodzielniającego zgodnie z rozporządzeniem w sprawie mieszkań chronionych.
- c) Prowadzenie programu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia w rozwijaniu umiejętności społecznych i zawodowych.

5. Wsparcie instytucjonalnej formy pieczy zastępczej.

Zadania do realizacji:

- a) Utrzymanie jakości świadczonych usług dla wychowanków Domu Dziecka na właściwym poziomie.

Powyższe cele realizowane są poprzez określenie harmonogramu realizacji zadań który przedstawiony jest w kolejnej części programu.

Cel szczegółowy	Zadania do	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Finansowanie
1. Zapewnienie skutecznego wsparcia osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej	1. Systematyczne zatrudnianie odpowiedniej liczby koordynatorów do spraw pieczy zastępczej zgodnie ze standardami określonymi w ustawie.	1. Systematyczne zwiększanie zatrudniania koordynatorów	2024 - 2026	PCPR	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski,
	2. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia istniejącym rodzinom zastępczym i umieszczonym w nich dzieciom.	1. Prowadzenie szkoleń dla rodzin zastępczych. 2. Zapewnienie specjalistycznej diagnozy kandydatów na rodziców zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej 3. Szkolenia kadry zespołu ds. pieczy zastępczej.	2024 - 2026 Zgodnie z potrzebami Na bieżąco w ciągu roku	PCPR PCPR, PPP, specjaliści PCPR	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, środki pozyskane z MPiPS PCPR, rodziny zastępcze Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, szkolenia finansowane przez ROPS

3. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych i pracowników PCPR	1. Prowadzenie superwizji dla rodzin zastępczych.	2024 – 2026	PCPR	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, środki pozyskane
	2. Kontynuowanie spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.	2024 – 2026	PCPR, Stowarzyszenia działająca na rzecz rodzicielstwa zastępczego	PCPR
	3. Superwizja pracy dla pracowników PCPR.	2024 – 2026	PCPR	PCPR
	4. Specjalistyczne szkolenia dla pracowników.	Na bieżąco w ciągu roku	PCPR, PPP	Finansowane przez ROPS.

	4.Wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych.	1.Przyznawanie obligatoryjnych świadczeń finansowych. 2.Przyznawanie fakultatywnych świadczeń finansowych. 3.Zwiększenie wynagrodzenia rodzin zawodowych	2024 – 2026 2024 – 2026 2024 – 2026	PCPR PCPR PCPR	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, gminy, inne powiaty Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, gminy, inne powiaty Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski
2.Tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	1.Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnej pieczy zastępczej.	1.Publikowanie artykułów w prasie dotyczących pieczy zastępczej. 2.Zamieszczanie na stronie PCPR, Starostwa, gmin powiatu inf. dot. pieczy zastępczej. 3.Organizowanie Powiatowych obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	Co najmniej 2 x w roku Co najmniej 1 x na kwartał Raz w roku	PCPR, stowarzyszeni a rodzicielstwa zastępczego PCPR, stowarzyszeni a rodzicielstwa zastępczego PCPR, stowarzyszeni a rodzicielstwa zastępczego	Bezkosztowo Bezkosztowo PCPR, Powiat kędzierzyńsko-kozielski, sponsorzy, Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego

		4. Pozyskiwanie i przekształcanie rodzin zastępczych niezawodowych w rodziny zawodowe	2024 – 2026	PCPR	Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski
		5. Współpraca z PUP w celu poszukiwania kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej	Wg zapotrzebowana	PCPR	Bezkosztowo
	2. Prowadzenie stałego naboru do grupy wsparcia	1. Zamieszczanie ogłoszenia na stronie PCPR i Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego.	2024 – 2026	PCPR	Bezkosztowo
		2. Działania informacyjno-edukacyjne dla istniejących rodzin zastępczych niezawodowych na rzecz rodzicielstwa zastępczego zawodowego	2024 – 2026	PCPR	Bezkosztowo
		3. Przeprowadzenie szkoleń dla	2024 – 2026		Bezkosztowo PCPR

		kandydatów dla rodzin zastępczych.			
		4.Przygotowanie i udostępnianie ulotek i plakatów.	Na bieżąco	PCPR,	PCPR
3.Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej dzieci w pieczy zastępczej.	1.Występowanie do Sądu z wnioskami o wydanie zarządzeń celem uregulowania sytuacji prawnej dziecka	Na bieżąco	PCPR	Bezkosztowo	
	2.Zapewnienie pomocy prawnej.	Na bieżąco	PCPR, kuratorzy rodzinni	Bezkosztowo	
	3.Współpraca z ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym w celu poszukiwania rodzin adopcyjnych.	Zgodnie z zapotrzebowaniem	PCPR	Bezkosztowo	
	3.Pomoc rodzinom zastępczym w pozyskiwaniu informacji o rodzicach biologicznych dzieci	Na bieżąco	PCPR, Sądy, inne PCPR, ośrodki pomocy społecznej	Bezkosztowo	

	4.Określenie limitu rodzin zawodowych na dany rok.	2. Utworzenie rodzin zawodowych	2024 - 2026 r.	PCPR	Powiat Kędzierzyński - Kozielski
3. Integracja działań powiatu i gminy w rozwiązywaniu problemów społecznych celem zmniejszenia ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w związku z poprawą funkcjonowania rodziny biologicznej.	1.Systematyczna współpraca z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodzinnymi, pracownikami socjalnymi, sądem rodzinnym, szkołami, specjalistycznym i poradniami.	1. Dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	nie rzadziej niż co 6 m-cy, a u dzieci poniżej 3 r.ż nie rzadziej niż co 3 m- ce	PCPR, OPS, kuratorzy rodzinni, pedagodzy, nauczyciele, rodziny zastępcze	Bezkosztowo
	2.Wypracowanie zintegrowanego systemu wspierania rodzin w sytuacjach zagrażających	2.Dokonywanie oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	2024 – 2026	PCPR, OPS, kuratorzy rodzinni, pedagodzy, nauczyciele, rodziny zastępcze	Bezkosztowo
		1.Konsultacje z przedstawiciela mi gmin obrazujące skalę problemu i potrzeby w tym zakresie	2024 – 2026	Starosta Kędzierzyńsko-Kozielski, Przewodniczący komisji Spraw Społecznych poszczególnych	Bezkosztowo

	pieczy zastępczej.			samorządów, kierownicy OPS, PCPR	
4. Skuteczne przygotowanie pełnoletnich, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej do samodzielności.	1.Udzielanie rzeczowego i finansowego wsparcia wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1.Przyznawanie obligatoryjnych i fakultatywnych świadczeń dla pełnoletnich wychowanków	2024 – 2026	PCPR	Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski, inne powiaty
	2. Utworzenie i prowadzenie mieszkania usamodzielniającego zgodnie z rozporządzeniem w sprawie mieszkań chronionych.	1.Pozyskanie lokalu i przeprowadzanie niezbędnych remontów. 2. Przyznawanie możliwości pobytu w mieszkaniu usamodzielniającym. 3.Zapewnienie opieki wychowawczej .	2024 – 2026 Według potrzeb Na bieżąco	PCPR	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski , pozyskane środki europejskie Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski
	3.Prowadzenie programu usamodzielnienia wychowanków	1.Podnoszenie kwalifikacji społecznych i zawodowych	W okresie od 2024 r. do 2026 r. zgodnie z potrzebami	PCPR, PUP, ROPS	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, PUP

	pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia w rozwijaniu umiejętności społecznych i zawodowych.	poprzez uczestnictwo w kursach zawodowych, treningach, indywidual			Środki unijne w ramach projektu „Bliżej rodziny i dziecka”
5.Wsparcie instytucjonalne j formy pieczy zastępczej	<p>1. Utrzymanie jakości świadczonych usług dla wychowanków Domu Dziecka na właściwym poziomie.</p> <p>2. Dostosowanie Domu Dziecka do rozwiązań wynikających z realizacji zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy</p>	<p>1. utrzymanie standardu ilości wychowanków w placówce opiekuńczo - wychowawczej</p> <p>2. Szkolenia kadry Domu Dziecka</p> <p>1. Podjęcie strategicznych decyzji dotyczących kwestii związanych z funkcjonowaniem Domu Dziecka zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny systemie</p>	<p>W okresie od 2024 r. do 2026 r.</p> <p>W okresie od 2024 r. do 2026r.</p>	<p>Dom Dziecka</p> <p>Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski Dom Dziecka</p>	<p>Dom Dziecka, PCPR, Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski</p> <p>Powiat Kędzierzyńsko - Kozielski</p>

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWNIA

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 są środki finansowe :

- z budżetu Powiatu Kędzierzyńsko- Kozielskiego
- z budżetu Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny);
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy,
- z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ust.4 ustawy – tytułu zawartych porozumień
- z odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- pozyskane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VIII. ODBIORCY PROGRAMU

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej;
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka;
3. Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
4. Osoby usamodzielniane;
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
6. Rodziny pomocowe sprawujący czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.
7. Kierownictwo i wychowawcy placówek.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu przy współpracy:

- rodzin zastępczych;
- placówek opiekuńczo- wychowawczych;
- policji;
- ośrodków pomocy społecznej;
- sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego;
- organizacji pozarządowych, Kościołów i związków wyznaniowych.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie- Koźlu w celu ocenienia czy program osiąga założone cele.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji naszego programu są następujące stwierdzenia:

- Czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?

- Czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?

- Czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony Gminy nie wypełniają swoich obowiązków?

- Czy współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej (asystentem rodziny) z koordynatorem rodziny stwarza właściwe warunki do współdziałania rodziny biologicznej z rodziną zastępczą lub placówką opiekuńczo-wychowawczą?

- Które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić ?

- W jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie w sprzęt i realizacja świadczeń oraz organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów ?

Podstawę ewaluacji stanowią będą:

- wypowiedzi ustne partnerów i beneficjentów programu,
- plany pomocy dziecku,
- spotkania dzieci z rodzicami,
- artykuły prasowe i zdjęcia
- indywidualne programy usamodzielnienia,
- ocena sytuacji dziecka,
- wydane decyzje administracyjne dotyczące przyznanych świadczeń,

Monitorowanie Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim na lata 2024–2026 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu w Kędzierzynie-Koźlu i Zarządowi Powiatu w Kędzierzynie-Koźlu w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.